

Lieta C-467/05

Kriminālprocess pret *Giovanni Dell'Orto*

(*Tribunale di Milano* pirmstiesas izmeklēšanas tiesneša
lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Policijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās — Pamatlēmums 2001/220/TI —
Direktīva 2004/80/EK — “Cietušā” jēdziens kriminālprocesā — Juridiska persona —
Kriminālprocesa ietvaros konfiscētas mantas atgūšana

Generālvokātes Julianas Kokotes [*Juliane Kokott*] secinājumi, sniegti
2007. gada 8. martā I - 5561
Tiesas (trešā palāta) 2007. gada 28. jūnija spriedums I - 5585

Sprieduma kopsavilkums

1. *Prejudiciāli jautājumi — Jautājums par tāda pamatlēmuma interpretāciju, kas ir pieņemts, pamatojoties uz ES līguma VI sadaļu (EKL 234. pants; LES 35. pants un 46. panta b) punkts)*

2. *Prejudiciāli jautājumi — Tiesas kompetence — Policijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās*
(EKL 234. pants; LES 35. pants un 46. panta b) punkts)
3. *Iestāžu akti — Piemērošana laikā — Procesuālie noteikumi*
4. *Eiropas Savienība — Policijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās — Cietušo statuss kriminālprocesā — Pamatlēmums 2001/220*
(Padomes Pamatlēmuma 2001/220 1. panta a) punkts, 2. panta 1. punkts un 8. panta 1. punkts)

1. Fakts, ka lēmumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu par tāda pamatlēmuma interpretāciju, kas ir pieņemts, pamatojoties uz ES līguma VI sadaļu, nav minēts LES 35. pants, bet gan ir atsauce uz EKL 234. pantu, pats par sevi nevar izraisīt lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu nepieņemamību. Vēl jo vairāk tas izriet no tā, ka ES līgums nedz tieši, nedz netieši neparedz formu, kādā iesniedzējtiesai būtu jāiesniedz lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu.

(sal. ar 36. punktu)

2. Atbilstoši LES 46. panta b) punktam EKL 234. pantā paredzētā sistēma attiecas uz LES 35. pantu ar nosacījumiem, kas paredzēti minētajā normā. Tāpat kā EKL 234. pantā, arī LES 35. pantā prejudiciāla jautājuma uzdošanai Tiesai ir izvirzīts nosacījums, ka valsts tiesa

uzskata, ka lēmums šajā jautājumā vajadzīgs, lai tā varētu taisīt spriedumu, tādējādi Tiesas judikatūra par atbilstoši EKL 234. pantam uzdotu prejudiciālu jautājumu pieņemamību principā ir attiecināma uz lūgumiem sniegt prejudiciālus nolēmumus, kas Tiesai iesniegti saskaņā ar LES 35. pantu.

No tā izriet, ka atbilstības prezumpciju, kas piemīt valstu tiesu prejudiciālā kārtā uzdotiem jautājumiem, var noraidīt tikai izņēmuma gadījumos, kad ir acīmredzami skaidrs, ka lūgtajai Savienības tiesību normu interpretācijai, uz ko attiecas jautājumi, nav nekāda sakara ar situāciju pamata prāvā vai pamata prāvas priekšmetu, vai arī gadījumos, kad izvirzītā problēma ir hipotētiska vai kad Tiesai nav zināmi faktiskie vai juridiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz uzdotajiem jautājumiem. Izņemot minētos gadījumus, Tie-

sai principā ir pienākums izskatīt prejudiciālus jautājumus par LES 35. panta 1. punktā minēto aktu interpretāciju.

tiem saderīgu piemērojamo valsts tiesību interpretāciju.

(sal. ar 48. un 49. punktu)

(sal. ar 34., 39. un 40. punktu)

3. Procesuālajiem noteikumiem parasti ir jāattiecas uz visām prāvām, kas ir uzsāktas brīdī, kad tie stājas spēkā, atšķirībā no materiālo tiesību normām, kuras parasti interpretē tā, ka tās principā neattiecas uz situācijām, kas izveidotas pirms to stāšanās spēkā.
4. Pamatlēmums 2001/220 par cietušo statusu kriminālprocesā ir jāinterpretē tādējādi, ka kriminālprocesā un, konkrētāk, izpildes procesā pēc galīga notiesājoša sprieduma "cietušā" jēdziens šā pamatlēmuma nozīmē neietver juridiskas personas, kurām ir nodarīts kaitējums, ko tieši izraisījusi darbība vai bezdarbība, kas ir kādas dalībvalsts krimināltiesību pārkāpums.

Jautājums par tiesas kompetenci pieņemt lēmumu par kriminālprocesa gaitā konfiscētas mantas atdošanu cietušajam attiecas uz procesa normām, tādēļ neviens šķērslis par likuma piemērošanu laikā strīdā par šādu jautājumu neliedz ņemt vērā atbilstošos Pamatlēmuma 2001/220 par cietušo statusu kriminālprocesā noteikumus, lai nodrošinātu ar

Faktiski, ja Pamatlēmumu interpretētu tādējādi, ka tas attiecas arī uz juridiskām personām, kuras apgalvo, ka tām nodarīts kaitējums, ko tieši ir izraisījis noziedzīgs nodarījums, tas būtu pretrunā 1. panta a) punkta burtiskajam formulējumam šajā pamatlēmumā, kas attiecas tikai uz fiziskām personām, kurām nodarīts kaitējums, ko tieši izraisījusi kādas dalībvalsts krimināltiesību normām preteja darbība. Turklāt neviens cits Pamatlēmuma noteikums nenorāda uz to, ka Eiropas Savienības likumdevējs šī pamatlēmuma piemērošanas nolūkā

būtu paredzējis cietušā jēdzienu attiecināt arī uz juridiskām personām. Gluži pretēji, vairāki tā noteikumi, tostarp 2. panta 1. un 2. punkts un 8. panta 1. punkts apstiprina, ka likumdevēja mērķis bija attiecināt to tikai uz cietušajiem fiziskām personām, kurām nodarītais kaitējums izriet no noziedzīga nodarījuma.

Direktīva 2004/80 par kompensāciju noziegumos cietušajiem šādu interpretāciju nevar atcelt. Pat atzīstot, ka, pama-

tojoties uz EK līgumu, pieņemtas Direktīvas noteikumiem ir kāda ietekme uz tāda pamatlēmuma noteikumu interpretāciju, kas ir pamatots ar ES līgumu, un ka cietušā jēdzienu Direktīvas nozīmē varētu interpretēt tādējādi, ka tas attiecas uz juridiskām personām, Direktīva un Pamatlēmums nekādā gadījumā nav saistīti tādā veidā, lai attiecīgo jēdzienu vajadzētu interpretēt vienveidīgi.

(sal. ar 53.–55., 57., 58. un 60. punktu un rezolutīvo daļu)